

แผนพัฒนาอำเภอ ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)

อำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์

๑. สภาพทั่วไป ประกอบด้วย

ความเป็นมาของอำเภอ

แต่เดิมตำบลแม่เปินเป็นตำบลหนึ่งของอำเภอลาดยาว โดยเรียกชื่อตามลำน้ำแม่เปิน ที่ปัจจุบันแห้งขอดตื้นเขินหมดแล้ว ประชากรส่วนใหญ่อพยพย้ายถิ่นมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาสร้างบ้านเรือนและประกอบอาชีพเกษตรกรรมในที่ดินที่เป็นป่าเสื่อมโทรม การคมนาคมสมัยนั้นไปมาลำบากมากทางจังหวัดจึงจัดให้มีศูนย์บริการประชาชนขึ้นโดยให้ปลัดอำเภอและเจ้าหน้าที่ด้านทะเบียนมาปฏิบัติงานและอำนวยความสะดวกในพื้นที่ ต่อมาเมื่อมีราษฎรมากขึ้นจึงได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในพื้นที่ขอยกฐานะเป็นกิ่งอำเภอแม่เปิน โดยแยกออกจากอำเภอแม่วงก์ ซึ่งได้ประกาศจัดตั้งในพื้นที่เขตตำบลแม่เปิน ขึ้นเป็นกิ่งอำเภอแม่เปิน เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๙ และเปิดให้บริการปี พ.ศ.๒๕๔๐ โดยมีนายฉัตรชัย พรหมเลิศ เป็นปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแม่เปินคนแรก

กิ่งอำเภอแม่เปิน ได้ยกฐานะเป็นอำเภอตามโครงการอำเภอเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๐ โดยมีนายวสันต์ เวชศิลป์ เป็นนายอำเภอคนแรก

คำขวัญอำเภอ

น้ำพุตกกลางไพร

มะค่าใหญ่คู่บ้าน

งามตระการน้ำตกแม่สะสี

ถิ่นคนดีมีคุณธรรม

วิสัยทัศน์อำเภอแม่เปิน

อำเภอแม่เปิน เป็นแหล่งผลิตพืชผลทางการเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ภายในปี พ.ศ.๒๕๖๔

ข้อมูลสภาพทั่วไปและการวิเคราะห์สถานการณ์ในปัจจุบัน

แม่เปินเป็นประตูสู่มรดกโลกห้วยขาแข้งจังหวัดอุทัยธานี อำเภอมแม่เปินตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในโซนผืนป่าตะวันตกแม่่วงแม่เปิน อยู่ห่างจากจังหวัดนครสวรรค์ ประมาณ ๘๔ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอมแม่่วง	จังหวัดนครสวรรค์
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอลานสัก	จังหวัดอุทัยธานี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอชุมตาบง	จังหวัดนครสวรรค์
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอลานสัก	จังหวัดอุทัยธานี

อำเภอมแม่เปิน มีพื้นที่ประมาณ ๑๖๒,๔๕๖,๒๕ ไร่ หรือประมาณ ๒๕๙.๙๓ ตาราง กิโลเมตร

๑.๑ ลักษณะภูมิประเทศ

อำเภอมแม่เปินมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ดอน บางส่วนอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติสภาพเสื่อมโทรมและภูเขาโดยเป็นที่ราบตั้งแต่ทิศตะวันออกในหมู่ที่ ๑,๒,๔,๕,๖,๑๔,๑๗,๒๒ และขึ้นสู่ที่ราบสูงและภูเขาไปทางทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี เป็นป่าต้นน้ำลำธารตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติแม่่วง

๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

มีลักษณะอากาศเป็นแบบมรสุมเมืองร้อน มี ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม ฤดูฝน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน - กันยายน และฤดูหนาว ตั้งแต่ตุลาคม - มกราคม อากาศจะร้อนจัดในฤดูแล้ง และอากาศเย็นในฤดูหนาว

๑.๓ การปกครอง

อำเภอมแม่เปิน แบ่งเขตการปกครองตาม พ.ร.บ.ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.๒๕๔๗ เป็น ๑ ตำบล คือตำบลแม่เปิน มี ๒๔ หมู่บ้าน

๑.๔ หน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่

หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ

- ที่ทำการปกครองอำเภอมแม่เปิน
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอมแม่เปิน
- สัสดีอำเภอมแม่เปิน
- สำนักงานเกษตรอำเภอมแม่เปิน
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอมแม่เปิน
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอมแม่เปิน
- สำนักงานท้องถิ่นอำเภอมแม่เปิน
- หน่วยป้องกันรักษาป่า ที่ นว ๑ (แม่กะสี)
- สถานีควบคุมไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์
- องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ สาขาลาดยาว
- สถานีตำรวจภูธรแม่เปิน
- ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอมแม่เปิน
- สำนักงานวัฒนธรรมอำเภอมแม่เปิน

หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มี ๓ หน่วยงาน

- ที่ทำการไปรษณีย์
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาอำเภอแม่เป็น
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาแม่เป็น

หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น มี ๑ แห่ง

- องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เป็น

๑.๕ ประชาชน

จำนวนประชากร ๒๐,๘๕๒ คน แยกเป็นชาย ๑๐,๕๐๙ คน หญิง ๑๐,๓๔๓ คน จำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๖,๕๑๙ ครัวเรือน เขตการปกครอง ๑ ตำบล คือ ตำบลแม่เป็น จำนวน ๒๔ หมู่บ้าน

๑.๖ สถานศึกษา ประชาชนอำเภอแม่เป็น มีการศึกษาอยู่ในระดับปานกลางสถานศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนกระจายอยู่ทั่วทุกตำบล

➤ โรงเรียนประถมศึกษา (ป.๑ – ป.๖)	๑	แห่ง
➤ โรงเรียนมัธยมศึกษา (ป.๑-ม.๓)โรงเรียนขยายโอกาส	๔	แห่ง
➤ โรงเรียนมัธยมศึกษา (ป.๑-ม.๖)โรงเรียนขยายโอกาส	๑	แห่ง
➤ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๘	แห่ง
➤ ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	-	แห่ง

๑.๗ สาธารณสุข

➤ โรงพยาบาลของรัฐขนาด	-	เตียง	-	แห่ง
➤ สถานีอนามัยประจำตำบล/ หมู่บ้าน			๓	แห่ง
➤ สถานพยาบาลเอกชน			๒	แห่ง
➤ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน			๒	แห่ง

๑.๘ ศาสนาและวัฒนธรรม ประชาชนอำเภอแม่เป็น ประมาณร้อยละ ๙๙ นับถือศาสนาพุทธและศาสนาอื่นๆ

➤ วัด/สำนักสงฆ์

อำเภอแม่เป็น มีวัดและที่พักสงฆ์ จำนวน ๑๘ แห่ง

ที่	ชื่อวัด/ที่พัก	ที่ตั้ง
๑	วัดพนาสวรรค์	ม.๘ ต.แม่เป็น
๒	วัดประดู่าม	ม.๑๗ ต.แม่เป็น
๓	ที่พักสงฆ์ใหม่คลองเจริญ	ม.๑ ต.แม่เป็น
๔	ที่พักสงฆ์ท่าวาริ	ม.๒ ต.แม่เป็น
๕	ที่พักสงฆ์คลองโพธิ์พัฒนา	ม.๓ ต.แม่เป็น
๖	วัดลานชัยสามัคคีธรรม	ม.๒๒ ต.แม่เป็น
๗	ที่พักสงฆ์ศรีสว่างอารมณ์	ม.๖ ต.แม่เป็น
๘	ที่พักสงฆ์ป่าเลไลยสามัคคีธรรม	ม.๖ ต.แม่เป็น

๙	ที่พักสงฆ์เขาแหลมเทพมงคล	ม.๗ ต.แม่เป็น
๑๐	ที่พักสงฆ์แม่กะสี	ม.๙ ต.แม่เป็น
๑๑	ที่พักสงฆ์โพธิ์สัสมาวนาราม	ม.๑๐ ต.แม่เป็น
๑๒	วัดปางสัก	ม.๑๒ ต.แม่เป็น
๑๓	ที่พักสงฆ์คีรีบรรพต	ม.๑๕ ต.แม่เป็น
๑๔	ที่พักสงฆ์ใหม่พัฒนาราม	ม.๑๙ ต.แม่เป็น
๑๕	ที่พักสงฆ์คลองห้วยหวาย	ม.๒๑ ต.แม่เป็น
๑๖	ที่พักสงฆ์ใหม่ไทรทอง	ม.๑๙ ต.แม่เป็น
๑๗	ที่พักสงฆ์ผ่องอุดมศรัทธาราม	ม.๑๖ ต.แม่เป็น
๑๘	วัดเขารัศมีสร้างสรรค์	ม.๒๔ ต.แม่เป็น

๑.๙ การคมนาคม

การคมนาคมในพื้นที่ของอำเภอมแม่เป็น ใช้การคมนาคมทางบกเป็นหลัก ซึ่งถนนส่วนใหญ่ที่ใช้ติดต่อในระหว่างหมู่บ้าน จะเป็นลูกรังมีถนนลาดยางสายหลักคือ ถนนสายหนองจิกรี – ถนนสุด เพื่อใช้ติดต่อกับอำเภอลาดยาว และถนนสายถนนสุด – ลานสัก เพื่อใช้ในการติดต่อกับอำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี

๑.๑๐ ด้านเศรษฐกิจ

➤ การเกษตร

จากลักษณะทางกายภาพของพื้นที่อำเภอมแม่เป็น ซึ่งเป็นที่ราบสูง ๆ ต่ำๆ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น นาข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย

➤ ด้านการท่องเที่ยว

น้ำตกแม่กะสี

ในบริเวณป่าเขาลำเนาไพรของเขามแม่กะสี มีน้ำตกแม่กะสีที่สวยงาม อยู่ที่หมู่ที่ ๙ บ้านแม่กะสี ตำบลแม่เป็น อยู่ห่างจากตัวอำเภอมแม่เป็น ประมาณ ๑๗ กิโลเมตร เดินทางโดยถนนลาดยางถึงหมู่บ้านแม่กะสี ต่อด้วยถนนลูกรัง ๓ กิโลเมตร เดินเท้าอีก ๓ กิโลเมตร น้ำตกแม่กะสีถูกค้นพบโดยนายพรานที่เข้ามาล่าสัตว์แต่ไม่ทราบชื่อเดิมอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติแม่วงก์ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้รับการปรับปรุงทำถนนเข้าน้ำตก สร้างจุดพักผ่อนปัจจุบันอยู่ในเขตควบคุมของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช จังหวัดนครสวรรค์ น้ำตกแม่กะสีไหลมาจาก เขาหินกอง ผ่านอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง มารวมกันที่เขามแม่กะสีไหลสู่คลองโพธิ์ ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักของอำเภอมแม่เป็น โดยมีจุดเล่นน้ำ ๓ จุด คือ ลานหินดาซ, ห้วยเรือเมและจุดสูงสุดของน้ำตกสองข้างทาง เดินสู่น้ำตกจะมีกล้วยไม้ป่าและพันธุ์ไม้หลากหลายชนิด มีนกนานาพันธุ์หน้าแล้งจะมีน้ำไม่มากนักแต่ฤดูฝนจะสวยงามมาก

๑.๑๑ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ป่าไม้ อำเภอมะป๋นเป็นตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในโซนผืนป่าตะวันตกแม่ป๋นแม่ป๋น ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยว เช่น น้ำตกแม่กะสี สวนเกษตรดอยมอช้างใหญ่ จึงมีศักยภาพพอที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับจังหวัดได้เลย

แหล่งน้ำธรรมชาติ

ลำน้ำ ลำห้วย	จำนวน	๔	สาย
อ่างเก็บน้ำและอื่น ๆ	จำนวน	๑	แห่ง

๑.๑๒ ด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

อำเภอมะป๋น เป็นที่ตั้งของหน่วยงานรับผิดชอบด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ๒ หน่วย ได้แก่ สถานีตำรวจภูธรแม่ป๋นและกองร้อยอาสารักษาดินแดนที่ ๑๔

วิเคราะห์สภาพปัญหาของพื้นที่และความต้องการของประชาชน

สภาพปัญหาของหมู่บ้าน

อำเภอมะป๋น จึงได้ร่วมกันกำหนดแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้าน โดยร่วมกันประชาคมหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำเพื่อการเกษตรเป็นอันดับแรก เนื่องจากการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรส่งผลโดยตรงต่อผลผลิตและรายได้ของประชากร ซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมที่ต้องอาศัยแหล่งน้ำตามธรรมชาติเป็นหลัก จึงมีแนวทางการพัฒนาหมู่บ้านและอำเภอ ที่มาจากความต้องการของชาวบ้านได้

สภาพปัญหาของอำเภอมะป๋น ที่เป็นประเด็นการพัฒนาอำเภอ

เนื่องจากอำเภอมะป๋น ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร โดยเฉพาะการทำไร่ทำนา เป็นอาชีพหลักของเกษตรกรในพื้นที่ ดังนั้น จึงได้มีการประชุมเพื่อร่วมกันกำหนดด้านการพัฒนาขึ้นเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัญหาความจำเป็นเร่งด่วนของประชาชนในขณะนี้ ซึ่งสามารถแยกออกได้เป็น ๖ ด้าน ประกอบด้วย

- ด้านน้ำเพื่อการเกษตร
- ด้านการคมนาคม
- ด้านน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค
- ด้านยาเสพติด
- ด้านภัยธรรมชาติ
- ด้านการผลิตสินค้าเพื่อการเกษตรและการแปรรูป

ด้านน้ำเพื่อการเกษตร

ประชากรอำเภอมะป๋น ได้ประสบปัญหาน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร เพราะแหล่งน้ำทางการเกษตรมีน้อย ประกอบกับอำเภอมะป๋น มีราษฎรประกอบอาชีพทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ แหล่งกักเก็บน้ำ เช่น ฝายน้ำล้น สระน้ำขนาดใหญ่ ไม่เพียงพอ แหล่งน้ำบางแห่งอยู่ไกลจากแหล่งน้ำธรรมชาติ

ด้านการคมนาคม

ภายในอำเภอแม่ป็น ยังประสบกับปัญหาทางการคมนาคม เนื่องจากถนนเป็น หลุมเป็นบ่อ ถนนยังเป็นถนนลูกรัง ถนนดิน ในฤดูฝนทำให้ถนนลื่น ในฤดูแล้งมีฝุ่นละออง ทำให้การเดินทางของราษฎรเกิดความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การขนส่งผลผลิตทางการเกษตรเป็นไปด้วยความยากลำบากไม่สะดวกในการขนส่งทำให้ผลผลิตเสียหาย ราคาผลผลิตตกต่ำ

ด้านน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค

อำเภอแม่ป็น กำลังประสบกับปัญหาน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค ไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน เพราะแหล่งผลิตน้ำประปาที่สะอาดและมีมาตรฐานถูกสุขลักษณะ ยังมีไม่ทั่วถึง เพราะการจัดสร้างมีงบประมาณที่สูงเกินอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลและอำเภอ ทำให้ประชาชนมีน้ำสำหรับการอุปโภคและบริโภคที่ไม่เพียงพอ

ด้านยาเสพติด

ปัญหายาเสพติด เป็นปัญหาที่อำเภอแม่ป็น กำลังประสบอยู่ เพราะการระบาดของยาเสพติดมาจากจังหวัดใกล้เคียง และอำเภอใกล้เคียง รวมทั้งตำบลที่อยู่ใกล้เคียงกันด้วย มีทั้งผู้เสพและผู้ค้า จึงยากแก่การควบคุม ทำให้ประชาชน เด็กและเยาวชนเกิดความเสี่ยงที่จะเพส และทำให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน

ด้านภัยธรรมชาติ

ปัญหาภัยธรรมชาติที่อำเภอแม่ป็น ประสบอยู่มีทั้งปัญหายับแล้ง น้ำมีไม่เพียงพอต่อการเกษตร จนเกิดความเสียหายทั้งผลผลิตทางการเกษตร เนื่องจากสภาพลำคลองตื้นเขิน มีวัชพืชและเป็นเกาะ เมื่อน้ำหลากน้ำไม่สามารถไหลได้สะดวก ซึ่งเกิดจากการทับถมของตะกอนและวัชพืช

ด้านการผลิตสินค้าเพื่อการเกษตร

ปัญหาด้านการผลิตสินค้าเพื่อการเกษตร ที่อำเภอชุมตาบงประสบอยู่ในขณะนี้คือ ราคาผลผลิตตกต่ำ เนื่องจากคุณภาพสินค้าไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากไม่มีสถานที่สำหรับการตากพืชผลทางการเกษตร ทำให้ผลผลิตเกิดความชื้นสูง ผลผลิตที่ได้มีราคาตกต่ำประกอบกับพันธุ์พืชไร่ต่าง ๆ ที่ใช้ปลูกมีคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้ได้ผลผลิตน้อย เกษตรกรต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมาก ซึ่งเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องรีบดำเนินการแก้ไขและเกษตรกรของอำเภอชุมตาบงส่วนใหญ่ ยังใช้ปุ๋ยเคมีในการทำเกษตร ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงแต่ผลผลิตที่ได้ไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน ทำให้เกษตรกรเป็นหนี้ระบบสูง

๑. การกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอำเภอ (Positioning)

อำเภอแม่ป็นหากมองศักยภาพในภาพรวม พอที่จะสรุปศักยภาพและปัจจัยที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนาอำเภอในอนาคต ดังนี้

๑) แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอมีความพร้อม เช่น น้ำตกแม่กะสี อีกทั้งมีทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งเป็นที่ตั้งของ ป่าสงวนแห่งชาติแม่วังก์-แม่ป็น อากาศที่มีความบริสุทธิ์และในฤดูหนาวมีความหนาวเย็นเป็นที่ชื่นชอบของนักท่องเที่ยว

๒) พื้นที่ของอำเภอเป็นพื้นที่เศรษฐกิจการเกษตรในขั้นต้นของการผลิต พื้นที่ที่มีความสมบูรณ์เหมาะสม เป็นแหล่งผลิตพืชผลทางการเกษตรที่หลากหลาย เช่น ข้าว อ้อย ข้าวโพด มันสำปะหลัง เป็นต้น อีกทั้งพื้นที่เหมาะสมกับการปลูกพืชระหว่างฤดูกาลผลิตอีกหลายชนิด เช่น ผักกาดหัว ข้าวฟ่าง ถั่ว ดอกไม้กวาด เป็นต้น และยังเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับการทำสวนและการปศุสัตว์อีกด้วย

๓) พื้นที่ของอำเภอแม่เป็นมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดตาก และอำเภอแม่วงก์ อำเภอแม่เป็น อำเภอชุมตาบงของจังหวัดนครสวรรค์ จึงมีเส้นทางเชื่อมต่อกับหลายพื้นที่ จึงสะดวกต่อการคมนาคมขนส่งพืชผลการเกษตรและการเดินทางของนักท่องเที่ยวจากพื้นที่ต่าง ๆ

๔) พื้นที่ของอำเภอแม่เป็น มีหลายหลายวัฒนธรรม ทั้งภาคกลาง ภาคอีสานที่มีความกลมเกลียวในถิ่นฐานและความเป็นอยู่แบบพึ่งพาอาศัยกัน ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน มีความยึดมั่นในศาสนา การดำเนินชีวิตแบบวิถีชนบท เคารพผู้สูงอายุและผู้นำของตน

๕) พื้นที่อำเภอแม่วงก์มีเทือกเขาซึ่งเป็นแหล่งต้นกำเนิดสายน้ำ เป็นลุ่มน้ำสาขา และมีลำน้ำไหลผ่าน หลายสายทั่วทั้ง ๔ ตำบล ลักษณะภูมิประเทศมีหลากหลาย มีทั้งพื้นที่ลุ่มสำหรับทำนาข้าว พื้นที่ราบเชิงเขาสำหรับพืชไร่ และพืชสวน ทั้งเป็นแหล่งปศุสัตว์

วิเคราะห์ SWOT

จุดแข็ง

-แหล่งทรัพยากรน้ำต้นทุน พื้นที่ทางการเกษตรมีความอุดมสมบูรณ์ เกษตรกรมีทักษะในการประกอบอาชีพ

-แหล่งต้นน้ำทางธรรมชาติ ประเพณีวัฒนธรรมบุญบั้งไฟ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

จุดอ่อน

-ระบบชลประทานเพื่อการเกษตร

-ประเพณีวัฒนธรรมยังไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์ ให้รู้จักอย่างแพร่หลาย

-โครงสร้างพื้นฐาน เส้นทางคมนาคมยังไม่สะดวกสบาย

-ประชาชนยังใช้สารเคมีในการผลิตสินค้าเพื่อการเกษตร

-กรรมสิทธิ์การใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นพื้นที่ป่าสงวน สปก.

โอกาส

-สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล สอดคล้องยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

-มีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวนมาก

อุปสรรค

-พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ ไม่สามารถได้รับการช่วยเหลือจากส่วนราชการได้

-ประสบปัญหาภัยทางธรรมชาติ

ส่วนที่ ๓ แผนพัฒนาอำเภอแม่เป็น ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) มีองค์ประกอบดังนี้

วิสัยทัศน์ (vision)

อำเภอแม่เป็น เป็นแหล่งผลิตพืชผลทางการเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ภายในปี พ.ศ.๒๕๖๔

พันธกิจ

๑. พัฒนาศักยภาพด้านการเกษตร การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
๒. พัฒนาอำเภอแม่เป็นให้เป็นเมืองท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
๓. อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรและการแปรรูป

กลยุทธ์หลัก

๑. ส่งเสริมการผลิตทางการเกษตรโดยใช้เทคโนโลยี
๒. ส่งเสริมเกษตรแปรรูป
๓. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งน้ำ เพื่อรองรับการผลิตสินค้าการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ

กลยุทธ์หลัก

๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์หลัก

๑. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ
๒. ส่งเสริมการประยุกต์ใช้นวัตกรรมเพื่อการอนุรักษ์พลังงานและส่งเสริมพลังงานทดแทน

เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ ของอำเภอแม่เป็น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรและการแปรรูป

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กลยุทธ์
		พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
๑. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน	ร้อยละของประชาชนมีความพึงพอใจในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕	๑.พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งน้ำ เพื่อรองรับการผลิตสินค้าการเกษตร
๒. ส่งเสริมให้เกษตรกรแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิต	มูลค่าของผลผลิตที่ได้รับการแปรรูปโดยเกษตรกรในพื้นที่อำเภอแม่เป็นเพิ่มขึ้น	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๒.ส่งเสริมเกษตรกรแปรรูป

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กลยุทธ์
		พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
๑. เพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้เพิ่มมากขึ้น	ร้อยละจำนวนป่าไม้เพิ่มมากขึ้น	๒	๒	๒	๒	๑.ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ
๒. มีพื้นที่ในการกักเก็บน้ำเพิ่มมากขึ้น	ประชาชนมีน้ำอุปโภคบริโภคและภาคเกษตรเพิ่มมากขึ้น	๒	๒	๒	๒	๑.ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ
๓. มีการประยุกต์ใช้นวัตกรรมเพื่อการอนุรักษ์พลังงานและส่งเสริมพลังงานทดแทน	ร้อยละของประชาชนที่ใช้พลังงานทดแทนเพิ่มมากขึ้น	๒	๒	๒	๒	๑.ส่งเสริมการประยุกต์ใช้นวัตกรรมเพื่อการอนุรักษ์พลังงานและส่งเสริมพลังงานทดแทน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กลยุทธ์
		พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
๑. ประชาสัมพันธ์และพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ	จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนา	๑	๑	๑	๑	๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมและธรรมชาติ